

دارالقرآن الکریم ہر سالہ کنفرانس را در ایام بعثت پیامبر گرامی اسلام صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم در راستای تحقیق پیرامون علوم و مفاهیم قرآن کریم برگزار می نماید. تاکنون در این زمینه پنج کنفرانس تشکیل شده است. این کنفرانسها ہر سالہ با پیام حضرت آیة اللہ العظمی گلپایگانی قدس سرہ افتتاح می گردید، اما از آنجا کہ کنفرانس پنجم پس از رحلت معظم له برگزار شد، این بار فرزند برومندشان حجۃ الاسلام والمسلمین حاج سید جواد گلپایگانی با سخنرانی خود کنفرانس پنجم را افتتاح نمودند.

اینک متن این سخنرانی کہ فشرده ای از پیامهای گذشته آن فقیہ بزرگ را در بردارد از نظر شما می گذرد:

۶۲ کنکاشی

در رهنمودهای

فقیہ اهل بیت عصمت و طہارت

حضرت آیة اللہ العظمی گلپایگانی

قدس سرہ الشریف ۱۶۲

۶۲ حجۃ الإسلام والمسلمین حاج سید جواد گلپایگانی
۱۶۲

و تجارب علمی و تحقیقی شما پژوهشگران و محققان و اساتید حوزه و دانشگاه در زمینه قرآن و جامعہ، آگاہ و در راستای ساختن یک جامعہ مترقی و شایستہ و آراستہ بہ ارزشهای قرآن و پیراستہ از آفتها و ضد ارزشها بهره ور گردد.

کنفرانس های گذشته شما علما و اندیشمندان در این مکان مقدس، ہر بار با پیام پر محتوا و روح بخش و حرکت آفرین فقیہ اهل بیت عصمت و طہارت، بزرگ مرجع جهان تشیع حضرت آیة اللہ العظمی گلپایگانی صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم از دیدگاه آن می شد. و با رهنمودهای آن

حضرت ابا عبد اللہ الحسین، سید الشهداء علیہ السلام، و فرزند گرانمایہ اش حضرت سید الساجدین علیہ السلام و ولادت برادر قہرمانش، بہ ساحت مقدس امام عصر مجلہ اللہ تعالیٰ فرجہ الشریف و ہمہ شیفتگان خاندان وحی و رسالت، بویژہ شما اندیشمندان و علما و محققان، و با عرض خیر مقدم، اینک پنجمین کنفرانس تحقیقاتی علوم و مفاهیم قرآن شریف، در این فضای روحانی و علمی و معنوی افتتاح می گردد تا بہ خواست خداوند متعال و در ظل توجہات امام عصر مجلہ اللہ تعالیٰ فرجہ الشریف، جامعہ اسلامی از دیدگاهها

بسم اللہ الرحمن الرحیم
الحمد لله الذي علم بالقلم الذي هو لكل شيء تبيان والصلاة والسلام على المبعوث بأفضل الأديان سيد رسله وخاتم انبيائه أبي القاسم محمد صلى الله عليه وآله الطاهرين ائمة الرّحمن وأركان الايمان.

وبعد، قال الله تعالى في كتابه: كتاب أنزلناه إليك لتخرج الناس من الظلمات إلى النور بإذن ربهم إلى صراط العزيز الحميد. صدق الله العلي العظيم.

با عرض سلام و تقدیم گرمترین و شایسته ترین تبریک و تهنیت بہ مناسبت ولادت با سعادت دو اختر تابناک آسمان ولایت و امامت

۱۱

< ۵ ۶ >

۱۲
 پروردگارش بازگشت وندای
 ملکوتی یا ایتها النفس المطمئنة
 ارجعی الی ربک راضیة مرضیة را
 پاسخ گفت، و دیگر در میان ما
 نیست تا چون کنفرانس های گذشته
 با پیام پر محتوا و پلرانه و ژرف
 و شورانگیزش پنجمین کنفرانس
 تحقیقاتی علوم و مفاهیم قرآن را
 افتتاح نماید بسیار به جااست که
 برخی از اندیشه های بلند و اهداف
 والا و رهنمودهای الهام بخش او در
 این مورد، با بهره گیری از پیام ها
 و وصیت نامه درس آموزش بطور
 فشرده ترسیم و در چند اصل، تقدیم
 گردد تا چون گذشته الهام بخش
 شما اندیشمندان شرکت کننده در این
 مجمع قرآنی باشد.

۱- از ویژگیهای بارز آن استوانه
 علم و تقوا و معنویت، انس با قرآن
 و عشق به این کتاب زندگی ساز
 و افتخار آفرین بود، او برآستی از
 شخصیت های والایی بود که به
 ریسمان قرآن چنگ زده بود و در
 فهم متشابهاات آن به پناهگاه
 محکماش پناه می برد و در سایه
 قرآن به آرامش مطلوب و محبوب
 خود دست می یافت و روشنی
 بامداد آن را می جست؛ به
 درخشش انوار قرآن اقتدا می کرد

۱۳
 و این ثلمه جبران ناپذیر بر عالم تشیع
 و حوزه های علمیه و فضای این
 کنفرانس بیش از همه جا سایه افکنده
 است.
 اینک که آن روح آرامش یافته و آن
 انسان وارسته و ملکوتی روی به
 «سدره المنتهی» آورد و تا معراج
 بدرقه شد و خشنود و پسندیده بسوی

شخصیت فرزانه و شیفته قرآن
 و عترت، کار بزرگ تحقیقی و علمی
 خویش را پی می گرفت؛ اما
 پنجمین کنفرانس در حالی افتتاح
 می گردد که جهان اسلام در سوگ
 غمبار غروب خورشید فروزانی که
 بیش از سه ربع قرن نورافشانی کرد،
 در هاله ای از غم و اندوه فرو رفته،

● آن عبد صالح خدا در

سراسر زندگی پر

افتخارش، همواره در

این اندیشه و آرزو بود

که جامعه بزرگ

اسلامی بویژه

حوزه ها و دانشگاه ها

که مغز متفکر

جامعه اند برآستی با

دوبال پرتوان و

شکوهمند قرآن و عترت

در آسمان زندگی به

پرواز درآیند و بسوی

قله های بلند شرف و

افتخار و بندگی خدا که

اوج آزادی و آزادی

است، پرکشند.

واز مشعل فروزان آن، چراغ زندگی برای خود و عصر و نسل خویش می افروخت و رستگاری، نجات، امنیت، آزادی، استقلال، عدالت و نیکبختی به مفهوم حقیقی آن را تنها در پرتو انس با قرآن، شناخت قرآن، دریافت پیام زندگی ساز قرآن و عمل واقعی به دستورات قرآن در همه عرصه های زندگی فردی

و اجتماعی می جست واز آرزوهای دیرین و اهداف بلندش این بود که این کتاب پرشکوه به جایگاه شایسته و بایسته خویش در جوامع اسلامی و مجامع جهانی و علمی و دانشگاهی اوج گیرد و بشریت این نعمت گران الهی را قدرشناس و سپاسگزار باشد. این کنفرانس ها، و دارالقرآن الکریم که یادگار آن حضرت است، نمونه هایی کوچک از آن آرمان بزرگ است.

این هدف بلند و این آرزوی دیرینه در پیام جهت دهنده اش به روشنی متبلور است که خطاب به نخستین کنفرانس تحقیقاتی علوم و مفاهیم قرآن چنین می فرماید:

قرآن مجید کتاب توجه و آگاهی، کتاب معرفت و دینداری، کتاب تزکیه و تعلیم، کتاب شریعت و زندگی، کتاب نور و هدایت، کتاب دنیا و آخرت است. دنیا پس از نزول قرآن، دوره جدیدی را استقبال نمود و جهش و پرواز معجزه آسایی را بسوی قله های بلند دانش و معرفت آغاز کرد و ناگهان سیر علمی انسان چنان سرعت و شتاب گرفت که بی شک بدون نزول قرآن، این دوره نورانی و عصر روشنایی فرامی رسید.

آنگاه می افزایند:

بشر در درک و فهم حقایق قرآن به هر پایان و انتهایی برسد آغاز و ابتداست، امروز و در عصر حاضر که ناتوانی مکتبهای گوناگون از نجات بشریت از تنگناها و بحرانهای مختلف آشکار شده،

و نظامهای حاکم، یأس و تحسیر و نگرانی انسانها را روزافزون نموده است، بر مسلمانان خصوصاً علما و فقها، آنان که اسلام را بر مبنای تمسک به ثقلین و اجتهاد در کتاب و سنت شناخته اند، بیش از پیش واجب است که ارشادات و هدایتهای قرآن را در نواحی مختلف حیات، به جهانیان عرضه نمایند و یقین بدانند که زمینه تبلیغ و قبول این معارف و تعالیم کارساز در انسان امروز بیشتر از دیروز است، چنانکه کارسازی این تعالیم در حل مشکلات معنوی و مادی و فردی و اجتماعی در فرداهای آینده، بیشتر از امروز خواهد شد.

۲- ویژگی دیگر آن فقیه نام آور و آن عبد صالح خدا در سراسر زندگی پر افتخارش، شور و عشق به خاندان وحی و رسالت و جهاد و تلاش خستگی ناپذیر وی امان در راه اهداف بلند آنان بود و همواره در این اندیشه و آرزو بود که جامعه بزرگ اسلامی بویژه حوزه ها و دانشگاه ها که مغز متفکر جامعه اند برآستی با دوبال پرتوان و شکوهمند قرآن و عترت در آسمان زندگی به پرواز درآیند و بسوی قله های بلند شرف و افتخار و بندگی خدا که اوج آزادی و آزادی است، پرکشند.

پرتوی از این آرمان و این عشق و شور به اهل بیت در آخرین یادگار مکتوب آن حضرت، خطاب به حوزه های علمیه و فرزندان روحانی و معنوی اش به زیبایی متجلی است

که می فرماید :

طلاب عزیز بر شماست که قصد را خالص کنید و ارتباط مداوم خود را با الهه اطهار، مخصوصاً حضرت صاحب و مولایمان حضرت ولی عصر مجل الله تعالی برجه الشرف تداوم بخشید و کثرت تلاوت قرآن کریم و عرض اخلاص و ادب به دخت حضرت موسی بن جعفر سلام الله علیها و اینها همه، رمز موفقیت و توفیق در راه ادامه تحصیل ماست.

رشته معارف اهل بیت علیهم السلام و فقه و حدیث باید همیشه روشنی بخش چهره حوزه ها باشد و از آن، مکتب حضرت امام به حق ناطق جعفر بن محمد الصادق علیهما السلام و شاگردان آن حضرت متجلی باشد.

۳- از ویژگیهای آن اسوه علم و ایمان، شکیبایی و پایداری در راه هدف و نهراسیدن از انبوه مشکلات و موانع بود و همواره بر این اندیشه بود که این روحیه بلند قرآنی و دینی را که از مهمترین عوامل موفقیت ها و صعوبات و پیروزی هاست به پیکر جامعه، بویژه حوزه دانشگاه هرچه بیشتر بدمد تا آنان با اتکال به خدا و نهراسیدن از مشکلات و موانع، پیام قرآن را به بهترین شیوه و اسلوب به عصرها و نسلها ارائه کنند.

در پیامش به دومین کنفرانس قرآن می فرماید :

آقایان علمای اعلام و اساتید والا مقام حوزه دانشگاه، در این موقعیت حساس و وظیفه ساز روز به روز سنگین تر می گردد

و چنانکه همه می دانیم انبیا و اوصیا علیهم صلوات الله در تبلیغ دین خدا و انجام وظیفه دچار مصائب و مشکلات فراوان شدند و بسیاری از آنان در این راه مقدس به شهادت رسیدند و علما ربانی و فقهای بزرگ شیعه که شما عزیزان وارث آنها هستید با چه سختیها و مشکلاتی توانستند آثار آل محمد علیهم السلام را حفظ و بیان نمایند و حتی در زندان و تحت فشار حکومتیهای وقت وظیفه خود را بخوبی انجام دهند.

۴- از دیگر ویژگیهای آن فرزانه روزگار، اخلاص در انگیزه و نیت و هدف، و اخلاص در میدان عمل بود.

او بی هیچ حال و هوای دنیوی و جاه و مقام و قدرتی، خالصانه و شجاعانه و پرشور و خستگی ناپذیر، عمری در پی انجام وظیفه و به دوش کشیدن بار سنگین مسئولیت ها و به انجام رساندن شایسته نقشی بود که به تعبیر خودش، از الطاف امام زمان مجل الله تعالی نرجه الشرف به عهده او قرار گرفته بود...

بر این واقعبیت، در آخرین فرآزهای وصیت نامه اش خدا و حجت خدا را به شهادت گرفته و می فرماید :

اینجانب خداوند متعال و ساحت مقدس حضرت ولی الله الاعظم امام زمان را شاهد و گواه می گیرم که برای رسیدن به مقام و قدرتی، هیچ گونه قدمی برنداشته و هرچه بر این بنده ناچیز عنایت شده، مسئولیتهایی بوده که یکی پس از دیگری از الطاف امام زمان مجل الله تعالی نرجه الشرف به عهده اینجانب قرار گرفته و در

مدت تصدی امور مسلمین، هرچه در توان و قدرت داشتم برای اعلا کلمه الله و ترویج مکتب حق شیعه اثناعشری و پیشرفت و شوکت و عظمت حوزه های علمیه و رسیدگی و مساعدت به طلاب عزیز و تشویق فضیلتی گرام و توفیر علمای اعلام و مجتهدین عظام و کمک و رسیدگی به مستمندان و بیچارگان و مبارزه با کفر و ظلم و ستم و بدع، از هیچ چیز و در هیچ زمانی کوتاهی نکردم، و اگر تقصیری یا

● ویژگی دیگر آن

مرجع والا مقام مهر

و علاقه وصف ناپذیر

به حوزه و استقلال

و عظمت این دانشگاه

کهنسال جعفری، و این

میراث گرانبهای علما

و فقهای سلف بود

و خود باغبان ماهری

بود که در راه نشانیدن

نهال این درخت تناور

و به رشد و ثمر رساندن

آن همه رنجها

و محرومیت ها

و فشارها را به جان

خرید.

قصورى از اينجانب صادر شده است، از همه آنها در پيشگاه عدل الهى طلب عفو و بخشش مى نمايم و از انوار مقدسه چهارده وجود پاك معصومين عليهم السلام طلب استعانت و مدد، و از همه مؤمنين طلب عفو و مغفرت دارم.

هـ ویژگی دیگر آن مرجع والا مقام مهر و علاقه و صف ناپذیر به حوزه و استقلال و عظمت این دانشگاه کهنسال جعفری، و این میراث گرانبهای علما و فقهای سلف بود و خود باغبان ماهری بود که در راه نشانیدن نهال این درخت تناور و به رشد و ثمر رساندن آن همه رنجها و محرومیت ها و فشارها را به جان خرید و از هیچ تلاش و فداکاری در راه اقتدار و استقلال آن دریغ نورزید و تا پای جان برای صیانت از آن مقاومت نمود برای حوزه علمیه رسالت سنگینی قائل بود، رسالتی به عظمت کوه ها و گستره عصرها و نسلها، و آن شناخت ژرف و عمیق پیام قرآن و عترت و رساندن آن به اقصی نقاط گیتی، و پاسخگویی به مسائل عالم اسلام و جهان بشریت است؛ و بر این عقیده بود که حوزه علمیه تنها در پرتو علم و معنویت و استقلال کامل و زیر نظر مراجع عظام، می تواند واقعیت دردها و درمانها را تجزیه و تحلیل نماید و مسائل جهان بشریت را خداپسندانه پاسخ گوید. و در وصیت نامه پر محتوایش خطاب به

حضرات علما و طلاب می فرماید : شما باید با اتحاد و اتفاق و دور از هرگونه نفاق، در حفظ این میراث گرانبها که در واقع میراث ائمه طاهرين عليهم السلام است، آنچه در توان دارید علماً و عملاً کوشش کنید. با اخلاق حسنه و اسلامى، هرچه بیشتر و بیشتر بر عظمت و استقلال و شخصیت علمى و معنوى آن افزوده شود که بتوانید جوابگوی کل مسائل عالم اسلام، بلکه جهان بشریت باشید، و مخصوصاً بر پاسداری از استقلال حوزه و اداره آن زیر نظر مراجع عظام که مکرر تأکید کرده ام، باز هم تأکید مى کنم که در پيشگاه مقدس حضرت ولى عصر صلوات الله تعالى لرحمة الشریف مسئولید و توان و قدرت خود را بر آن قرار دهید که ان شاء الله مورد نظر و رضایت حضرتش قرار گیرید تا بتوانید جامعه امروز، مخصوصاً نسل جوان را به خود جلب، و از شر فرنگ منحط غربی نجات داده و به اسلام راستین هدایت نمایید.

در پایان ضمن آرزوی سلامت برای علمای اعلام و مراجع عظام و مقام معظم رهبری و موفقیت برای همه در جهت پیاده نمودن مقررات و قوانین نورانی قرآن و تأمین رفاه و امنیت جامعه، پیروزی همگان را در راه ساختن یک جامعه مطلوب و مورد نظر قرآن و عترت از خدای جهان آفرین خواهانم. و از علمای اعلام، محققان و اندیشمندان حوزه و دانشگاه که دعوت دارالقرآن الکریم را اجابت نموده و در پنجمین

کنفرانس تحقیقاتی علوم و مفاهیم قرآن شرکت کرده اند صمیمانه تشکر و قدردانی می نمایم.

خداوند اسلام و قرآن را سربلند، و مسلمانان را در سراسر جهان بویژه فلسطین، لبنان، آذربایجان، افغانستان، بوسنی، و دیگر نقاط بحران زده جهان از شر دشمنان محفوظ بدارد و با ظهور بزرگ مصلح جهانی، عزت و شکوه حقیقی را به پیروان قرآن بازگرداند و پریشانی ها و گرفتاری ها را مرتفع سازد.

از خداوند قادر متعال مسئلت دارم که توفیق ادامه راه و عمل به منویات آن اسوه تقوی و فضیلت را به همگان و بیت معظم و اینجانب عنایت فرماید تا بتوانیم مانند گذشته در خدمت قرآن و عترت و هرچه بهتر شدن فعالیتها و خدمات دارالقرآن و سایر مؤسسات آن فقید اسلام با عنایات و توجهات خاصه بقیة الله الاعظم امام زمان روحی در روحی و العالمن له الفداء و بذل لطف و محبت و همکاری شما آقایان علماء اعلام و مدرسین کرام و فضلا و روحانیون عزیز و دانشمندان محترم بوده باشیم.

امین رب العالمین،

و السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

